

Güneş ışınlarını yansıtma beyaz rengin önemi çok fazladır.

Buzağı kulübelerinin önünde basit ve çubuk demirden yapılan veya hasıl beton yapımında kullanılmak üzere hazır satılan malzemedan bir gezinti yeri yapılmalıdır.

Buzağı septisemisi (Kolibasillozis)

Genellikle doğumdan sonraki 2-10 gün arasında buzağılarda mikrobun kana karışması yoluyla hastalığa yol açan, ishal (beyaz-sarı renkli) ve ani ölümlerle karakterize bir hastalıktır.

Buzağların direncini azaltan nedenler aşağıda sıralanmıştır.

- ➡ Ahırın temiz olmaması, ahırın rutubetli, çok sıcak ya da soğuk olması,
- ➡ Buzağının ağız sütünü yeterince içmemesi,
- ➡ Buzağılara içirilen süt miktarının çok fazla olması,
- ➡ İçirilen sütlerin soğuk ya da bozuk olması,
- ➡ Güç doğum, Stres
- ➡ Yeni doğan buzağılarla, yetişkinlerin bir arada tutulması,
- ➡ Mevsim durumu (özellikle kış sonları ve ilkbahar başları)
- ➡ Beslenme düzensizliği, A vitamini eksikliği
- ➡ Suni emzirmeler

İshallerden Korunmanın Altın Kuralları

- 1- Buzağı doğar doğmaz İlk 2-4 saat içinde Ağız sütünü mutlaka alması sağlanmalı.
- 2- Doğumu takip eden İlk 24 saatte buzağının 3-4 öğün emzirilip, vücut ağırlığının %5'i kadar kolostrum verilerek 3 gün devam edilmeli.
- 3- Yavru ağız sütünü aldıktan sonra ayrı bir buzağı bölümüne alınmalı.
- 4- Yavruyu ishallerden korumak için gebe ineğe E. Coli'ye karşı aşı uygulayınız.
- 5- İmmun sistemin güçlendirilmesi için parazit mücadelesi yapılmalı.
- 6- Doğum yeri ılık ve temiz tutulmalı.
- 7- Buzağılar ılık ve temiz tutulmalı ,soğuk hava şiddetli ishallerin oluşmasına neden olur.
- 8- Barınakta yeterli temiz havalandırma olmalı.
- 9- Sağım kapları, biberonlar ve diğer kullanılan ekipmanlar dezenfekte edilmeli.
- 10- Sağımdan ve emzirmeden önce meme antiseptikli sularla temizlendikten sonra emzirilmeli.

GİRESUN
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ
Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü

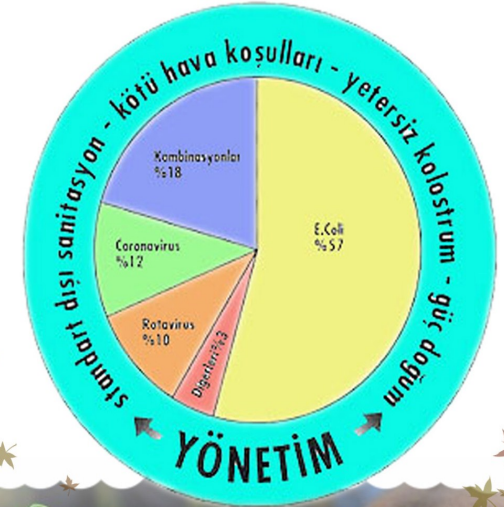
Telefon :0(454) 215 00 95
Teyyaredüzü Mah. Atatürk Bulvarı No:261 GİRESUN
web: www.giresun.tarim.gov.tr

T.C.
GİRESUN VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ
2016-GİRESUN

Buzağılarda Bakım-Besleme ve Sağlık Koruma

Kolostrum

Geçiş sütü

Olgun süt

AĞIZ SÜTÜ VE ÖNEMİ

Ağız sütü yeni doğan bir buzağıya verilecek ilk ve en önemli gıdadır. Çünkü bu süt bir başka şekilde sağlanması mümkün olmayan bağışıklık maddelerini içerir. Böylece buzağılar ancak ağız sütünü içerek pek çok enfeksiyöz hastalığa karşı direnç sağlarlar. Bu sebepten buzağının zamanında ve yeterli miktarda ağız sütü içerek sağladığı bağışıklık onun hayatta kalması için çok önemlidir. Gerçek ağız sütü sadece ilk sağımdan elde edilir. Buzağılar tarafından içilen ağız sütündeki bağışıklık maddeleri bağırsaklardan emilerek kana karışırlar. Böylece buzağıyı hastalık ve enfeksiyonlara karşı korumaya başlarlar. Ağız sütü mümkün olabilen en erken zamanda ya da **en geç 2 saat** içerisinde mutlaka verilmelidir. Ayrıca Ağız sütünün verilmesi geciktiği zaman bağırsaklarda üreyen hastalık yapıcı mikroorganizmalar ağız sütünün yerine emilerek buzağıları hastalandırabilirler. Doğumdan sonra anasının yanında bırakılan buzağı bir süre izlenmeli ve ağız sütünü içip içmedikleri kontrol edilmelidir.

Buzağı Doğduğunda şu işlemler mutlaka yapılmalıdır !

Doğumdan sonra, buzağının ağızına ve burnuna yapışmış olan yavru suları ve yavru zarları temizlenir. Buzağının nefes alıp almadığı kontrol edilir, nefes almada güçlük çekmesi durumunda göğüs kafesine bastırılarak suni teneffüs uygulanır.

Ağız ve burun çevresindeki doğum artıkları temizlenir.

Göbek kordonu kesilmeli ve tentirdiyot ile temizlenmeli

Sağlıklı inekler yavrusunu yalayarak kurutur ve temizler. Bu yalama aynı zamanda masaj etkisi oluşturarak buzağının solunum ve dolaşım sistemini uyarır. Bazen inek yavrusunu yalayamayabilir. Bu durumda buzağının temiz ve kuru bir bezle kurulması gerekir.

Annenin yavruyu yalaması sağlanmalı yoksa müdahale edilmeli

Uzun olan göbek kordonu temiz bir makasla kesilir, içine tentürdiyot dökülerek mikrop bulaşma önlenir. Eğer güç bir doğum olmuşsa buzağının ayrılması için başından bolca soğuk su dökülür. Arka ayaklarından kaldırılarak göğüs sıvazlanır. Böylece hayvanın yutmuş olduğu yavru suları ve zarlarının dışarı akması sağlanır.

Buzağı doğar doğmaz septisemi aşısı yaptırılmalıdır.

İLK 3 GÜNLÜK BAKIM VE BESLENME

Buzağının sütle beslenmesinde şu hususlara dikkat edilmelidir.

- ➔ Buzağılara ilk 3 gün mutlaka ağız sütü verilmelidir. Buzağılar ilk ağız sütünü almalarından 12 saat sonra tekrar aynı miktarda ağız sütü almaları sağlanmalıdır.
- ➔ Her öğünde içeceği ağız sütü miktarı doğum ağırlığını %5 i kadar olmalıdır. Buzağılar analarını emmeden önce ineklerin memeleri ılık su ile yıkanıp temiz bir bezle kurulmalıdır.
- ➔ Kendiliğinden analarını emmeyen buzağılara yardım edilmeli veya süt biberonla içirilmelidir.
- ➔ Doğumdan 2 gün sonra buzağılar analarından ayrılarak buzağı bölmelerine konmalıdır. Buzağı bölmelerinde süt kovanın veya biberonla içirilmelidir. Bu kovaların temiz tutulmasına azami ihtimam gösterilmelidir.
- ➔ Buzağılar günde en az 2 kez izlenerek sağlıkları ve süt tüketimleri kontrol edilmelidir. Buzağılar canlı ağırlıklarının %8 -10 u kadar süt tüketmelidir.

Normal Süt (Tam Yağlı Süt) :

Buzağılar doğduktan sonra 4 gün kadar ağız sütü ile beslenmeli ve takiben normal süte geçilmelidir. Verilecek günlük normal süt miktarı buzağı canlı ağırlığının % 10'u kadar olmalıdır.

Hafta	Günlük Süt Mlk.	Buzağı Baş. Yemi	Su	Kuru Yem	Kaba Yem
1	4	4	İçebildiği Kadar	Sürekli	-
2	4,5	4	İçebildiği Kadar	Sürekli	-
3	5	4	İçebildiği Kadar	Sürekli	-
4	4,5	4	İçebildiği Kadar	Sürekli	-
5	4	4	İçebildiği Kadar	Sürekli	-
6	4	4	İçebildiği Kadar	Sürekli	-
7	3,5	4	İçebildiği Kadar	Sürekli	-
8	3	4	İçebildiği Kadar	Sürekli	-

Süt İkame yemleri (Buzağı mamaları)

Buzağı mamalarının fazla sayıda buzağıya sahip işletmelerde ya da fiyatının normal süte göre daha ucuz olduğu durumlarda kullanılması tavsiye edilmektedir.

Normal süt içen buzağılara göre buzağı maması içirilen buzağılar daha düşük bir canlı ağırlık artışı sağlasalar da bu fark süttten kesimden sonraki günlerde kapanır. Buzağı mamaları buzağılara 2. haftanın başından süttten kesime kadar normal sütün yerine içirilebilir. Buzağı mamaları mutlaka vücut sıcaklığında içirilmeli ve kalitesinden emin olunmalıdır. Soğuk içirilen ya da kalitesiz buzağı mamaları ishale, gelişme geriliklerine yol açabilir.

Su: Temiz ve fazla soğuk olmayan bir suyun her zaman içilebilecek şekilde 1 haftalık yaştan itibaren buzağının önünde bulundurulmasıdır. Kesinlikle bu uygulamadan kaçınılmamalıdır.

Sütten Kesme:

Buzağılarda süttten kesme genellikle 5-8. haftalar arasında olur. Sütten kesme işlemi birden bire ya da kademeli olarak yapılabilir. Fazla miktarda süt içen buzağılar süttten kademeli olarak kesilmelidir. Ancak burada dikkat edilecek en önemli nokta süttten kesilecek buzağının en az günde 700 gr civarında buzağı başlangıç yemi tüketiyor olmasıdır. Sütten kesim sırasında buzağının buzağı başlangıç tüketimleri izlenmeli üst üste iki gün boyunca en az 700 gr buzağı başlangıç yemi tükettiği saptanan buzağılar süttten kesilmelidirler. İşletmede sağlık sorunları varsa ve buzağılar soğuk ve sert hava koşullarına maruz kalıyorlarsa süttten kesme işlemi 8. haftaya kadar uzatılabilir.

Süt içirme süresi

Bu süre 20 hafta ile 8 hafta arasında değişmektedir.

Buzağılara süt içirme şekli

Buzağının doğum sonrası içmesi gereken miktarı alıp almadığından emin olmak için elden süt içirmek avantaj sağlamaktadır.

Buzağıya süt içmenin öğretilmesi;

- ➔ Öncelikle buzağı kontrol altına alınır,
- ➔ Buzağı zaten ağızına parmak verildiğinde emme özelliğindedir.
- ➔ Elinizi süte batırıp buzağının ağızına verildiğinde buzağı emmeye başlayacaktır
- ➔ Ancak buzağı içme başladığında el bir süre daha buzağının ağızında tutulursa buzağı emerken içmeye başlayacak ve alışacaktır.
- ➔ Bunu 1-2 gün her süt içirmede yapılması süt içmenin öğretilmesi için yeterli olacaktır.
- ➔ Daha sonra buzağı sütü ağızına emerek çekmeye başlayınca parmaklar çekilir.

BUZAĞI BAŞLANGIÇ YEMLERİ

Buzağıya doğumdan sonra 3. Günden itibaren verilmeye başlanmalıdır. Buzağı başlangıç yemleri buzağılar 12 haftalık oluncaya kadar verilebilir. Yem tüketimi 1.5-2 kg olacak şekilde sınırlandırılmalıdır.

BUZAĞI BÜYÜTME YEMLERİ

Buzağılar süttten kesildikten sonra buzağı başlangıç yemleri azaltılarak buzağı büyütme yemlerine geçilir. Buzağı büyütme yemlerine 3. aydan sonra başlanmalıdır. Buzağılara en az 600-700 g karma yem tüketimi gerekir. Buzağının süttten kesildikten sonra 100kg CA ulaşincaya kadar olan dönemde yeterli miktarda karma yem tüketmeleri sağlanmalıdır.

BUZAĞILARIN BAKIM VE BESLENMESİ

Buzağı, dana ve düvelerin bakım ve beslenmesi süt sığırcılığı işletmesinde sürü idaresinin en önemli nedenlerindendir. Sürünün sağlıklı ve verimli bir şekilde devamlılığının sağlanması için buzağı, dana ve düvelerin bakım ve beslenmesine gereken önem verilmelidir.

- ➔ Doğum yapacak inekler için ahırda temiz ve sakın bir doğum bölmesi hazırlanmalı ve doğum yaklaştığında inekler bu bölmeyle alınmalıdır.
- ➔ Doğumdan sonra buzağı bölmeleri iyice temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.
- ➔ Doğum bölümü aydınlık, havadar ve temiz olmalıdır ayrıca her doğumdan sonra dezenfekte edilmelidir.
- ➔ Doğum sırasında gereksiz ve aşırı müdahaleden anne ve yavrunun sağlığı için kaçınılmalıdır.
- ➔ Müdahaleden önce eller ve kollar sabun ve suyla yıkanmalı ve bir dezenfektanla dezenfekte edilmelidir.

İLK 4 GÜNDEN SÜT KESİMİNE KADAR BAKIM BESLEME

Buzağılarda işkembe ancak buzağı başlangıç yemlerinin ve kaliteli kuru otların tüketilmesinden sonra gelişir. Buzağının sindirim sistemlerinin gelişebilmesi için özellikle buzağı başlangıç yemlerinin doğumdan sonra 3.Günden itibaren buzağının önünde bulundurulması gerekir. Ayrıca kaliteli kuru ot, kuru yonca ve temiz su da olmalıdır.

Antibiyotikli Sütlerle Besleme

Tedavi amacıyla antibiyotik uygulanan ineklerin sütü, satılmadığı ve başka yerde kullanılmadığı için buzağının beslenmesinde kullanılabilir. Ancak Mastit tedavisi gören ve bu amaçla meme içine ilaç verilen sütler buzağılara verilmemelidir.

KURU OT VE SİLAJ : Buzağılara 5-10 günden itibaren iyi kaliteli kuru ot (özellikle yonca kuru ot) verilir. 3 aylık yaştan önce silaj verilmemelidir. İyi kaliteli buzağı başlangıç yemleri, buzağının büyümesi için en iyi kalitede kuru ottan çok daha fazla enerji sağlar. Özellikle ilk 3 ay kuru ot , buzağı başlangıç yemlerinin yerini almamalıdır.

Buzağı Barınakları

Buzağılar, hem solunum yolu enfeksiyonlarına hem de strese karşı son derece duyarlıdır. Bütün hayvanların aynı barınak içerisinde bulundurulduğu işletmelerde, yoğun bulaşıcı hastalıkların görülme olasılığı ve bir hayvandan diğerine bulaşma oranı oldukça yüksektir. Özellikle ishale yakalanan buzağının bu ishali, birbirine bulaştırma olasılığı yüksektir.

Modern (gelişmiş) Yetiştiricilikte Buzağı Kulübeleri Kullanılmaktadır.

Buzağı ölümlerinde, buzağının içinde yaşadığı barınak ve çevre koşullarının önemli bir etkisi ve payı olması nedeniyle, süt emme dönemlerinde buzağının bireysel buzağı kulübelerinde büyütülmesi yaygınlaşmaktadır.

Modern yetiştiricilikte ahırdan ayrı bir yerde, bireysel, basit yapılı, kolay taşınabilir açık buzağı kulübelerinin kullanımı önerilmektedir.

Özellikle sıcaklık stresinin yüksek olduğu ve Entansif yetiştiricilik yapılan yerlerde buzağı kulübeleri tercih edilerek kullanılmaktadır .

Yükseklik: 1.20 m den az olmamalıdır.

Genişlik: Minimum 1.10 m, tercihen 1.20 m veya daha fazla

Derinlik: 1.70 m den az olmalıdır.

Buzağı kulübesi önünde bir açık alan olmalı ve açık alanın ebatları Eni buzağı kulübesi eninde Boyu , en az 1.5 m olmalıdır.

Bütün yapılacak kulübeler mutlaka beyaz veya beyaza boyanmış olmalıdır.